

ΕΑΜ: «...έχει πρόγραμμα Λαοκρατία»!

Αναδημοσίευση από την ιστοσελίδα Ημεροδρόμος
[ΝΙΚΟΣ ΜΠΟΓΙΟΠΟΥΛΟΣ](http://www.imerodromos.gr) 27 Σεπτεμβρίου 2019

- [facebook.com/mpogiopoulos](https://www.facebook.com/mpogiopoulos)
- mpog@imerodromos.gr

Όταν ο λαός βρίσκεται μπροστά στον κίνδυνο της τυραννίας
διαλέγει ή τις αλυσίδες ή τα όπλα - ΕΑΜ

78 χρόνια συμπληρώνονται σήμερα από την ίδρυση του Εθνικού Απελευθερωτικού Μετώπου, του **ΕΑΜ**.

Το ΕΑΜ και ο στρατός του, ο δοξασμένος **ΕΛΑΣ**, έγραψαν ένα «νέο '21». Πολέμησαν το φασίστα Γερμανο-Ιταλό κατακτητή, χτυπήθηκαν από τον αγγλο-αμερικάνικο ιμπεριαλισμό και τίμησαν μέχρι τέλους τον όρκο για «Λεύτερη Ελλάδα».

Ψυχή και καρδιά του ΕΑΜ υπήρξε το **ΚΚΕ**. Ήδη από τις 1 – 3 Ιούλη του 1941, κατά την 6η Ολομέλεια της ΚΕ του ΚΚΕ, προσδιορίστηκε με ως άμεσο επιτακτικό καθήκον για το Κόμμα, το λαό και τις οργανώσεις του η συγκρότηση ενός μετώπου εθνικής απελευθέρωσης.

«Το Κομμουνιστικό Κόμμα της Ελλάδας – έλεγε η απόφαση της Ολομέλειας – **καλεί τον ελληνικό λαό, τα κόμματα και τις οργανώσεις του, σ' ένα εθνικό μέτωπο της απελευθέρωσης»** με στόχους

- *το διώξιμο της γερμανοϊταλικής κατοχής από την Ελλάδα,*
- *την ανατροπή της κυβέρνησης – οργανέτου τους,*
- *την υποστήριξη κάθε συνεπούς αντιφασιστικής δύναμης με όλα τα μέσα,*
- *το σχηματισμό προσωρινής κυβέρνησης απ' όλα τα κόμματα, που θ' αποκαταστήσει τις δημοκρατικές ελευθερίες του λαού, θα του εξασφαλίσει ψωμί και δουλειά, θα συγκαλέσει Συντακτική Εθνοσυνέλευση και θα υπερασπιστεί την ακεραιότητα και την ανεξαρτησία της Ελλάδας από κάθε ξενική ιμπεριαλιστική δύναμη».*

Πρώτη έκφραση του καλέσματος του ΚΚΕ ήταν στις 16 Ιούλη του '41 η δημιουργία του **Εργατικού ΕΑΜ**. Το ΕΕΑΜ έθεσε ως στόχους του να οργανώσει την εργατική τάξη, τόσο για τις καθημερινές διεκδικήσεις και ανάγκες της, όσο και για την απαλλαγή της από τον κατακτητή μέσω της συγκρότησης ενός πανελλαδικού εθνικοαπελευθερωτικού μετώπου.

Στις αρχές Σεπτέμβρη 1941, συγκλήθηκε η 7η Ολομέλεια της ΚΕ του ΚΚΕ, που αποφάσισε την επιτάχυνση των διαδικασιών συγκρότησης του ΕΑΜ .

«Είναι καιρός – τονίζοταν στην απόφαση της Ολομέλειας – να περάσουμε από τη φιλολογία σε πρακτική δράση, στον τομέα αυτό. Από κάτω ίσαμε πάνω, πρέπει να αποκρυσταλλώσουμε τη συνένωση των εθνικών δυνάμεων, να τους δώσουμε οργανωτική μορφή. Η δουλειά άρχισε και θα προχωρήσει με όσους και όποιους θέλουν να δέχονται να αγωνιστούν για το ξεσκάβωμα της χώρας».

Στη βάση αυτής της απόφασης, εντός του ίδιου μήνα, το ΕΑΜ γίνεται πραγματικότητα στις **27 Σεπτέμβρη 1941**.

Στις επαφές που έγιναν ανάμεσα στους εκπροσώπους του ΚΚΕ και τους εκπροσώπους των άλλων κομμάτων, το Μάη και τον Ιούνιο του 1941, τα παλιά αστικά κόμματα χαρακτήρισαν **«τυχοδιωκτισμό»** τα σχέδια για οργάνωση αντίστασης εναντίον των κατακτητών και απέρριψαν τις προτάσεις για συνεργασία.

Μόνο μερικά κόμματα και ομάδες συμφώνησαν να πραγματοποιηθεί η ενότητα για την οργάνωση του εθνικοαπελευθερωτικού αγώνα. Αυτά ήταν: Το Αγροτικό Κόμμα, το νεοσύστατο κόμμα «Ενωση Λαϊκής Δημοκρατίας» και το Σοσιαλιστικό Κόμμα Ελλάδας. Οι εκπρόσωποι αυτών των κομμάτων προχώρησαν στις 27 Σεπτέμβρη του 1941 στην ίδρυση του Εθνικού Απελευθερωτικού Μετώπου (ΕΑΜ).

Οι σκοποί του ΕΑΜ όπως διατυπώθηκαν στο ιδρυτικό του ήταν οι εξής:

α) Η απελευθέρωση του Έθνους μας από τον σημερινόν ξένον ζυγόν και η απόκτησις της πλήρους ανεξαρτησίας της χώρας μας.

β) Ο σχηματισμός προσωρινής κυβερνήσεως, σκοπός της οποίας θα είναι η προκήρυξις εκλογών διά Συντακτικήν Εθνοσυνέλευσιν, με βάσιν την αναλογικήν, ίνα ο λαός αποφανθή κυριαρχικώς επί του τρόπου της διακυβερνήσεώς του.

γ) Η κατοχύρωσις του κυριαρχικού τούτου δικαιώματος του ελληνικού λαού, όπως αποφανθεί περί του τρόπου της διακυβερνήσεώς του, παρά πάσαν αντιδραστικήν απόπειραν, ήτις θα τείνει να επιβάλλει εις τον λαόν λύσεις αντιθέτους προς τας επιθυμίας του και η εκμηδένισις, δι' όλων των μέσων του ΕΑΜ και των οργάνων που το αποτελούν, πάσης τοιαύτης απόπειρας.

Η ίδρυση και η δράση του ΕΑΜ και του ηρωικού στρατού του, του ΕΛΑΣ, στάθηκαν από τα μεγαλύτερα επιτεύγματα στην ιστορία της νεότερης Ελλάδας.

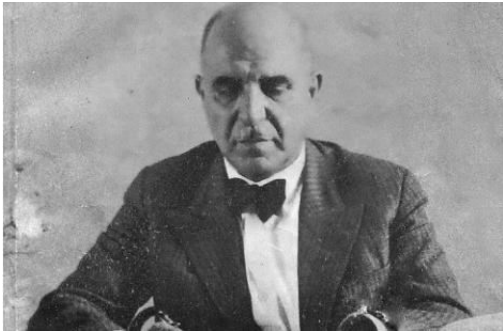
Για πρώτη φορά στην Ελλάδα ενώθηκαν και πάλεψαν πλάι – πλάι, κάτω από τις δοξασμένες σημαίες μιας ενιαίας πατριωτικής απελευθερωτικής οργάνωσης, τόσο τεράστια πλήθη, που μετριούνταν σε εκατοντάδες χιλιάδες και εκομμύρια αγωνιστές και αγωνίστριες.

Ένα χρόνο αργότερα από την ίδρυση του ΕΑΜ κυκλοφορεί η μνημειώδης μπροσούρα του **Δημήτρη Γληνού «Τι είναι και τι θέλει το ΕΑΜ»** που αποτέλεσε το «Ευαγγέλιο» του εθνικοαπελευθερωτικού αγώνα.

Ορισμένα αποσπάσματα:

– «Ο σημερινός αγώνας του λαού μας στο περιεχόμενό του δεν μπορεί να είναι τίποτ' άλλο παρά απελευθερωτικός. Πρόκειται να κατακτήσουμε τη λευτεριά μας, να διώξουμε τους ξένους επιδρομείς από τη χώρα μας, να υπερασπίσουμε τα δικαιώματά μας στη ζωή και τον πολιτισμό. Πρόκειται ν' ανοίξουμε το δρόμο για μιαν ελεύθερη, πολιτισμένη κι ευτυχισμένη Ελλάδα. Αυτός είναι ο πρώτος, ο υπέρτατος, ο μόνος σκοπός που μας προβάλλεται σήμερα επιτακτικά όσο ποτέ».

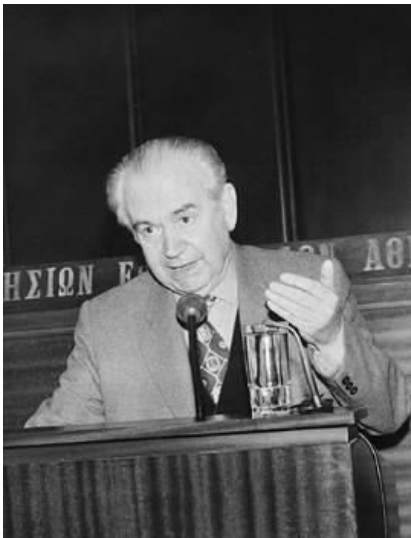
– «Στη μορφή του, ο σημερινός αγώνας δεν μπορεί παρά να είναι παλλαϊκός, ν' αγκαλιάσει όλα τα στρώματα του λαού, και τον εργάτη και τον αστό και τον αγρότη και τον διανοούμενο. Και μ' αυτή την έννοια της παλλαϊκότητας, ο αγώνας αυτός χαρακτηρίζεται σαν αγώνας εθνικός. Ο σημερινός, λοιπόν, αγώνας που βγαίνει από τα πράγματα και την ψυχική διάθεση όλου του λαού, είναι αγώνας εθνικοαπελευθερωτικός, και μόνο αν έτσι κατανοηθεί και οργανωθεί μπορεί να φέρει το ποθητό αποτέλεσμα...».

– «Ποια κόμματα και ποιοι πολιτικοί αρχηγοί μπορεί να μην είναι σύμφωνοι για την ανάγκη και τους σκοπούς του εθνικού απελευθερωτικού αγώνα; Οι προδότες και οι φασίστες μόνο. Υπάρχουν άλλοι που πιστεύουν πως ο λαός πρέπει να δεχτεί μοιρολατρικά τη σκλαβιά ή να περιμένει να τον σώσουν άλλοι από τη σκλαβιά; Ας το δηλώσουν. Μα, κι αν δεν το δηλώσουν το ίδιο συμπέρασμα θα βγει από τη στάση τους απέναντι στον αγώνα και απέναντι στο Εθνικό Απελευθερωτικό Μέτωπο...».

– «Τι πρέπει να κάνεις; Να τι πρέπει να κάνεις. Πρώτα πρώτα, δεν πρέπει ποτέ, για κανένα λόγο, για καμιά περίπτωση να μείνεις μόνος, ξεκομμένος από το σύνολο, άτομο ξεμοναχιασμένο. Ενώσου με τους άλλους. Ενώσου με τους συναδέλφους σου, τους συντρόφους σου, τους συντεχνίτες σου. Έμπα στην οργάνωσή σου, στο σωματείο σου, στο συνεταιρισμό σου, στην ένωσή σου, στο επαγγελματικό σωματείο και γίνε μέλος ενεργητικό. Πάιρνε μέρος σ' όλους τους αγώνες, στις συζητήσεις για τα καθημερινά ζητήματα, προστάτευε τα δικαιώματά σου στη ζωή, για να εξασφαλιστεί η ζωή σου, η συντήρηση η δική σου και των δικών σου».

Ολόκληρο το κείμενο του Δημήτρη Γληνού «Τι είναι και τι θέλει το ΕΑΜ» μπορείτε να το διαβάσετε **ΕΔΩ**

Ένας μεγάλος άνθρωπος και δάσκαλος για τη νέα γενιά δημοσιογράφων, ο αείμνηστος **Νίκος Καρανιηνός**, ο «Διονύσης» της Εθνικής Αντίστασης, έγραψε για τη επέτειο ίδρυσης του ΕΑΜ, υπό τον τίτλο «**Κορυφαίο γεγονός σαν το '21**» (ΡΙζοσπάστης, 28/9/2005):

«...**ΤΟ ΕΑΜ** δεν μπήκε στη νεότερη Ιστορία μας σαν ένα απλό γεγονός, μια ηρωική παρένθεση. Ηρθε σαν κοσμογονική μεγάλη, ηφαιστειακή ώρα, που όργωσε κατάβαθα την Ελλάδα. Εσπείρε σπόρο λευτεριάς. Κι έπλασε νέους καινούριους κόσμους. ΤοΕΑΜ αντάμωσε τον κάθε αγωνιστή, τον κάθε πατριώτη σε κρίσιμες ώρες. Στάθηκε γι' αυτόν μέσα στη χιτλεροφασιστική Κατοχή, το στήριγμα, η απαντοχή κι η ελπίδα.

ΦΩΤΕΙΝΟ, λαμπερό το εγερτήριο σάλπισμα του ΕΑΜ που καλούσε κάθε πατριώτη να ενταχθεί στις γραμμές του και σκόπιμα παρελκυστική η τακτική των παλαιών κομμάτων στις προτάσεις, που τους έγιναν για να συμπράξουν. Μπροστά σ' αυτή την κατάσταση, η λύση που απόμνευε ήταν μία. Να περάσουν αποφασιστικά στο προσκήνιο οι καθ' αυτού λαϊκές δυνάμεις. Ετσι η υπόθεση του έθνους και του απελευθερωτικού αγώνα πέρασε στα χέρια του ίδιου του λαού.

ΜΠΟΡΕΙ να πέρασαν 64 χρόνια από τότε και μένει στη μνήμη του λαού μας, του μεγάλου, του σοφού δάσκαλου, του αταλάντευτου κομμουνιστή ηγέτη, του Δημήτρη Γληνού, το κάλεσμα σ' εκείνο το μοναδικό βιβλιαράκι «Τι είναι και τι θέλει το ΕΑΜ», που στάθηκε βασικό για τους στόχους του Αγώνα. Θα έλεγε κανείς πως το βιβλιαράκι αυτό ήταν ένας παιάνας, που το κράτησαν χιλιάδες και χιλιάδες αγωνιστές. Ήταν το αλφαβητάρι του Αγώνα μας.

ΔΥΝΑΤΟΣ, δωρικός ο λόγος του Γληνού, δίνει πρόσταγμα, κάλεσμα που λέει: «ΟΧΙ. Δεν υπάρχει συμβιβασμός και μοιρολατρική αποδοχή της σκλαβιάς. Ένας και μόνος δρόμος ανοίγεται μπροστά μας. Ο δρόμος της ενεργητικής Αντίστασης, ο δρόμος του εθνικοαπελευθερωτικού Αγώνα. Παλλαϊκός αγώνας για την οριστική κατάκτηση της λευτεριάς. Αυτή είναι η ηρωική διάθεση του ελληνικού λαού, που θέλει να ζήσει. Που θα παλέψει όλος μαζί ενωμένος, που θα παλέψει και θα νικήσει...».

ΔΕΝ ξεχνιέται και ποτέ δε θα ξεχαστεί η αποτρόπαια και φρικαλέα πράξη που διέπραξε η κυβέρνηση Τσουδερού που μαζί με τους Μανιαδάκηδες κι όλους τους πράκτορες, παράδωσαν – σε κανονική παράδοση με τα κλειδιά της φυλακής και τους καταλόγους – τους κομμουνιστές, που είχαν στην Ακροναυπλία, στην Ανάφη και σε άλλα στρατόπεδα. Τους παράδωσαν στους χιτλερικούς δήμιους. Που τους εκτέλεσαν στο Σκοπευτήριο της Καισαριανής.

ΤΙΜΩΝΤΑΣ τα 64 χρόνια από την ίδρυση του ΕΑΜ δεν μπορούμε να μη θυμηθούμε την πλατιά και μοναδική στην ιστορία μας λαϊκή ενότητα, που εξασφάλισε αυτό το ένδοξο μέτωπο στον αγώνα της λευτεριάς και της δημοκρατίας. Δεν έχουμε το δικαίωμα να ξεχνάμε τους περίλαμπρους αγώνες στις πόλεις και στην ύπαιθρο για τη ζωή του λαού και της νεολαίας.

ΤΟ ΕΑΜ, λέει το γνωστό εκείνο τραγούδι της Κατοχής, μας «έσωσε από την πείνα». Ο αγώνας για την επιβίωση του λαού στάθηκε ένας από τους πρώτους στόχους που με αποφασιστικότητα επιδίωξε το ΕΑΜ και που με μεγάλη επιτυχία τον πέτυχε. Ο ασταμάτητος καθημερινός αγώνας για την εξασφάλιση

των αναγκαίων τροφίμων έκανε δυνατή τη λειτουργία των συσσιτίων φυσικά με πολλούς κινδύνους από τους Γερμανούς.

ΗΤΑΝ μια μεγάλη μάχη ζωής, που έδωσαν τότε οι Οργανώσεις του ΕΑΜ κι έσωσαν χιλιάδες κόσμο ιδιαίτερα στην Αθήνα και στις άλλες πόλεις της χώρας. Ηταν αληθινή μάχη που έδωσαν αντάμα κομμουνιστές, ΕΑΜίτες και ΕΠΟΝίτες για να αποσπάσουν από τους ξένους καταχτητές και τους μαυραγορίτες μια κουταλιά μπλουζούρι.

ΠΩΣ να μη θυμηθείς τους άθλιους εκείνους δήθεν συμβουλάτορες, που από τους πρώτους κιόλας μήνες, που ξεκινήσαμε τον αγώνα μέσα στα Ανώτατα Ιδρύματα με την ΟΚΝΕ κι έπειτα με το ΕΑΜ Νέων και την ΕΠΟΝ, μας καλούσαν για να μας συμβουλευθούν τάχατες «πατρικά»: Να παρατήσουμε τα γραψίματα στους τοίχους με συνθήματα και τα τρεξίματα με τις επιτροπές. Χάνετε άδικα το χρόνο των σπουδών σας, τα πτυχία σας. Μήπως νομίζετε, έλεγαν, πως εσείς με τα συνθήματα θα διώξετε τους Γερμανούς, πού 'χουν στα χέρια τους όλη την Ευρώπη; Αφήστε τις διαδηλώσεις, τις απεργίες κι όλα τα άλλα και κοιτάχτε με φρονιμάδα τις σπουδές σας. Και πολύ συχνά έταζαν υποσχέσεις για μελλοντικά «βουλευτιλίκια» όταν θα λευτερωνόταν η χώρα. Τα νιάτα της Αντίστασης δεν άκουσαν τους συμβουλάτορες. Δε δέχτηκαν τη φρονιμάδα. Μπήκαν ολόψυχα στο μεγάλο αγώνα. Πάλεψαν ηρωικά κι έδωσαν χιλιάδες ζωές για τη λευτεριά της Ελλάδας...

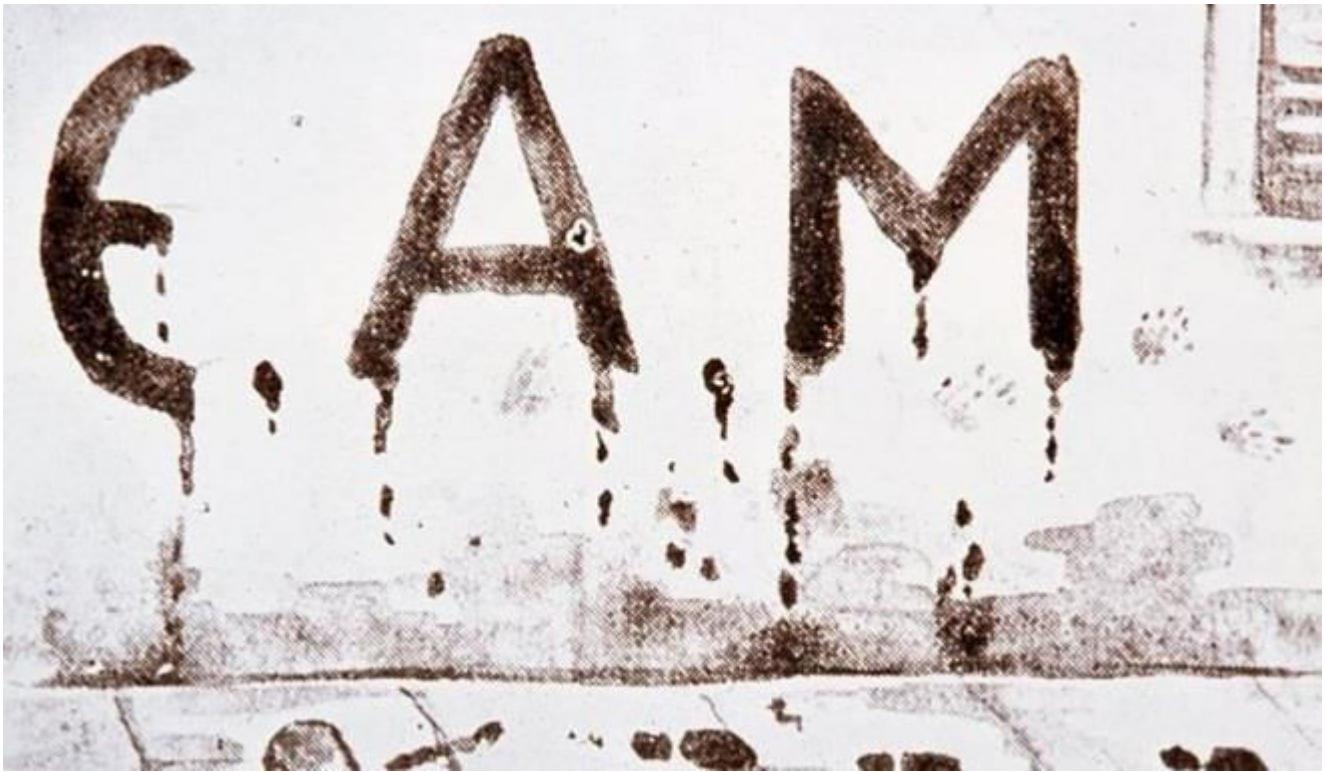
«Τα πτυχία κι οι σπουδές μας μπορούν να περιμένουν... Αλλά η ζωή στους δρόμους καθημερινά τουφεκίζεται, εκεί είναι η θέση μας. Δεν είμαστε φρόνιμοι!»... Αυτή ήταν η απάντησή τους.

ΚΟΡΥΦΑΙΟ γεγονός μένει πάντα το ΕΑΜ . Και στέκεται επάξια δίπλα στο Εικοσιένα. Δεν είναι μόνο ένας τίτλος τιμής για τους κομμουνιστές και το ΚΚΕ, που πρωτομάχησαν και τους άλλους αντιφασίστες που αγωνίστηκαν στις γραμμές του. Το ΕΑΜ είναι μια αστείρευτη πηγή πείρας διδαγμάτων και αγωνιστικού φρονητισμού. Η ασυμβίβαστη πάλη του για την εθνική ανεξαρτησία ενάντια στο χιτλερισμό και τους ελληνόφωνους συνεργάτες του, η πλατιά λαϊκή ενότητα είναι μερικά από τα βασικά διδάγματα του ΕΑΜ.

ΤΟ ΕΑΜ με τους πολύμορφους αγώνες του κέρδισε άξια τη θέση του στο μεγάλο αντιστασιακό κίνημα των λαών της Ευρώπης, συσπειρώνοντας και ενεργοποιώντας τη συντριπτική πλειοψηφία του λαού σ' ένα μεγάλο παλλαϊκό ξεσηκωμό. Σ' ένα τεράστιο και μοναδικό αναγεννητικό έργο (...).

Το ΕΑΜ μάς δείχνει το δρόμο».

Κάποιοι σαν «αντίλογο» θα έλεγαν, ενδεχομένως, ότι από τη στιγμή που ο λαός δεν κατέκτησε τότε την εξουσία, επειδή δεν κατέστη κατορθωτή η διπλή απελευθέρωση τόσο από την ξενική ιμπεριαλιστική κατοχή όσο και από την εγχώρια αστική πολιτική εξουσία, ότι όλα αυτά ήταν «μάταια»...

Πως κατορθώματα όπως η αθάνατη εποποιία της Αντίστασης, το γεγονός ότι χάρη στη δράση του ΕΑΜ δεν στάλθηκε ούτε ένας Έλληνας εργάτης για να δουλέψει στα γερμανικά εργοστάσια, ότι η σωτηρία του λαού από την πείνα, η δημιουργία φύτρων της λαϊκής εξουσίας στην Ελλάδα, ότι όλα αυτά ήταν «μάταια»...

Κάποιοι άλλοι θα συνεχίσουν να επιδίδονται στο ατόπημα του *τεμαχισμού του ΕΑΜ*. Ένα ατόπημα που ειδικά στις σημερινές συνθήκες συνιστά πολιτικό και ιστορικό *αναθεωρητισμό της έσχατης μορφής*. Πρόκειται για όσους αναφέρονται συχνά στο πρόγραμμα του ΕΑΜ που μιλούσε για **«καθημερινή πάλη για να μην τσακιστεί ο λαός κάτω από την πείνα, την αρρώστια και τις υλικές στερήσεις»**, αλλά που μονίμως «ξεχνούν» εκείνη την στροφή από τον ΥΜΝΟ του ΕΑΜ: **«...έχει πρόγραμμα Λαοκρατία...»**.

Ας τους

αφήσουμε στην πλάνη τους. Για να δανειστούμε τα λόγια του Δ.Μαριόλη («Η αδύνατη ταξική ανακωχή», εκδόσεις ΚΨΜ)

«το ΕΑΜ ήταν η πολιτική πρωτοβουλία που απελευθέρωσε μια απίστευτη κοινωνική δυναμική, μετουσίωσε τη δυσaréσκεια και τη λαϊκή θέληση για αντίσταση σε καθημερινή πολιτική πάλη, ενεργοποίησε υπόγεια ρεύματα που βρίσκονταν σε λανθάνουσα μορφή, ενοποίησε την πλειοψηφία της ελληνικής κοινωνίας σε ριζοσπαστική κατεύθυνση και δημιούργησε τις βάσεις που πάνω τους άνησε το μαζικότατο κίνημα αντίστασης, η λαϊκή αυτενέργεια, οι λαϊκοί θεσμοί της αντίστασης, η πνευματική και πολιτιστική αναγέννηση».

Κόντρα λοιπόν σε αυτού του τύπου τις ερμηνείες, το ΕΑΜ και ο ΕΛΑΣ θα αποτελούν πάντα τους φωτεινούς σηματοδότες της δυνατότητας του λαού, μέσα από το κτίσιμο του δικού του μετώπου, να επιτύχει την συνολική του απελευθέρωση.